



مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی



عمر الکرما
علیه السلام

www. **Ghaemiyeh** .com
www. **Ghaemiyeh** .org
www. **Ghaemiyeh** .net
www. **Ghaemiyeh** .ir

شمع سوزان

خرابه شام



بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شمع سوزان خرابه شام

نویسنده:

جمعی از نویسندگان

ناشر چاپی:

نورالحیات

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۶	شمع سوزان خرابه شام
۶	مشخصات کتاب
۶	اشاره
۸	فهرست
۹	حرف های دل
۱۹	عزیز بابا
۲۱	حضرت رقیه (سلام الله علیها) در کتب تاریخی
۲۳	فرزندان امام حسین (علیه السلام)
۲۵	شهادت حضرت رقیه (سلام الله علیها) در کتب تاریخی
۲۸	مادر حضرت رقیه (سلام الله علیها)
۳۰	داغ حضرت رقیه (سلام الله علیها)
۳۳	علت نام گذاری حضرت رقیه (سلام الله علیها)
۳۴	رقیه به چه معناست؟
۳۵	اسم رقیه قبل از اسلام و در زمان رسول خدا (صلی الله علیه و آله وسلم) و ائمه معصومین (علیهم السلام)
۳۷	نتیجه
۴۳	تعجب زن غساله پس از دیدن پیکر پاک حضرت رقیه (سلام الله علیها)
۴۵	رؤیای صادقه
۴۸	منابع و مأخذ
۵۰	درباره مرکز

شمع سوزان خرابه شام

مشخصات کتاب

مشخصات کتاب:

نام کتاب: شمع سوزان خرابه شام

نویسنده: سید مجید نبوی، مهدی آقابابایی

انتشارات: نورالحيات

چاپ: اول، بهار 1401

قطع: جیبی / 44 صفحه

صفحه آرای و حروف چینی: مهدی آقابابایی

شمارگان: 500 نسخه

شابک: 978-622-5985-00-1

قیمت: 20000 تومان

ص: 1

اشاره

حرف های دل. 4

عزیز بابا 14

حضرت رقیه (سلام الله علیها) در کتب تاریخی. 16

فرزندان امام حسین (علیه السلام)..... 18

شهادت حضرت رقیه (سلام الله علیها) در کتب تاریخی. 20

مادر حضرت رقیه (سلام الله علیها).... 23

داغ حضرت رقیه (سلام الله علیها).... 25

علت نام گذاری حضرت رقیه (سلام الله علیها).... 28

رقیه به چه معناست؟. 30

اسم رقیه قبل از اسلام و در زمان رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم و ائمه معصومین (علیهم السلام) 30

نتیجه. 32

تعجب زن غساله پس از دیدن پیکر پاک حضرت رقیه (سلام الله علیها).... 38

رؤیای صادقه. 41

منابع و مأخذ. 43

ص: 3

- * حضرت رقیه (سلام الله علیها) کیست؟
- * حضرت رقیه (سلام الله علیها) دختر چه کسی است؟
- * حضرت رقیه (سلام الله علیها) چند سال عمر کرد؟
- * حضرت رقیه (سلام الله علیها) در کربلا چه دید؟
- * حضرت رقیه (سلام الله علیها) چه رنج ها بعد از شهادت پدر کشید؟
- * حضرت رقیه (سلام الله علیها) مگر چند سال داشت که توانست به این مقامات برسد؟
- * حضرت رقیه (سلام الله علیها) در قتلگاه چه دید؟
- * حضرت رقیه (سلام الله علیها) چگونه فراق برادرانش علی اکبر و علی اصغر (علیهما السلام) را تحمل کرد؟
- * حضرت رقیه (سلام الله علیها) چرا سیلی خورد؟

* حضرت رقیه (سلام الله علیها) در اسارت چه مصائبی را تحمل کرد؟

* حضرت رقیه (سلام الله علیها) در خرابهٔ شام چه دید و چگونه تحمل کرد؟

* حضرت رقیه (سلام الله علیها) هنگام وداع پدر، در لحظهٔ آخر به بابا چه گفت؟

* حضرت رقیه (سلام الله علیها) چگونه با بدن پاره پاره درد دل کرد؟

* حضرت رقیه (سلام الله علیها) چگونه از پیکر آغشته به خون پدر جدا شد؟

* حضرت رقیه (سلام الله علیها) را چگونه و چه کسی غسل و کفن کرد؟

* حضرت رقیه (سلام الله علیها)، هنگام وداع با پدر به بابایش گفت: «پدر جان! تشنه ام. تشنگی و

عطش جگرم را آتش زده است» من نمی دانم که حسین (علیه السلام) در آن هنگام به رقیه اش چه گفت؟

حضرت رقیه (سلام الله علیها) به یاد لب تشنه بابا و به عشق پدر آب نیاشامید و فرمود: «بابایم

* حسین با لبی تشنه به شهادت رسید، و در لحظه آخر هم به او آبی نداند».

* حضرت رقیه (سلام الله علیها) ، مگر چه قدر طاقت و توان داشت که چهل منزل سوار بر شتر بی جهاز راه را پیمود، در حالی که سر

پدرش بر فراز نی بود. او مگر چه قدر طاقت داشت که شاهد خوردن چوب بر لب و دندان پدر باشد؟

* حضرت رقیه (سلام الله علیها) ، بعد از شهادت بابا، بهانه پدرش را می گرفت و مدام از عمه بزرگوارش حضرت زینب (سلام الله علیها)

می پرسید: «پدرم کجاست؟».

ص: 6

* حضرت رقیه (سلام الله علیها) ، با شهادت خود تاریخ شیعه را روسفید کرد.

* حضرت رقیه (سلام الله علیها) ، هنگامی که اسب بی سوار پدر را دید، سیلی بر صورت خود زد. گریبان خود را پاره کرد و فریاد کشید.

* حضرت رقیه (سلام الله علیها) ، در قتلگاه به دنبال پدر می گشت ناگهان صدایی شنید که می گفت: «رقیه جان! پیش من بیا» واقعاً که آن صحنه، صحنه دلخراشی بود. دختر پدر را با آن وضع در قتلگاه دید. من نمی دانم که در آن زمان بر پدر و دختر چه گذشت؟ پدر چه دید؟! و دختر چه گفت؟!

* حضرت رقیه (سلام الله علیها) ، مشغول درد دل کردن با بدن پاره پاره پدر بود که لشکریان ابن سعد با

تازیانہ اور از پیکر آغشته به خون پدر جدا کردند. واقعاً که این صحنه جگر سوزی بوده است.

* رقیه جان! چرا زود یتیم شدی؟

* رقیه جان! چرا زود به شهادت رسیدی؟

* رقیه جان! چرا به کربلا آمدی؟

* رقیه جان! تو با چشم های خود دیدی که خیمه ها را به آتش کشیدند، چگونه تاب آوردی و تحمل کردی؟

* رقیه جان! هنگامی که به تو سیلی زدند، چگونه طاقت آوردی و تحمل کردی؟

* رقیه جان! چگونه به شهادت رسیدی؟

* رقیه جان! آن گاه که در بیابان تاریک گم شدی، چه کسی تو را بیدار کرد و در دامان گرفت؟

ص: 8

* رقیه جان! چگونه چهل منزل راه را بر شتر بی جهاز سوار شدی، و تاب آوردی؟

* رقیه جان! آن گاه که خبر شهادت عمویت عباس (علیه السلام) به تو رسید، چه حالی داشتی؟

* رقیه جان! از عمویت عباس چه تقاضایی داشتی؟

* رقیه جان! دشمن آن چنان به تو سیلی زد که صورتت کبود شد.

* رقیه جان! مگر تو چه کرده بودی که دشمن از گوشواره او هم نگذشت و گوشواره را آن چنان از گوشت کشید که گوش تو پاره شد.

* رقیه جان! در وداع آخر به پدر عرض کردی: «بابا! آهسته تر برو. بایست تا تو را سیر

ص: 9

بینم)، امام حسین (علیه السلام) از اسب پیاده شد و تورا در آغوش کشید.

* رقیه جان! در شب یازدهم بر تو چه گذشت؟ آیا به یاد شب پیش می افتادی که بابایت حسین (علیه السلام)، عمویت عباس (علیه السلام)، برادرانت علی اکبر و علی اصغر (علیهما السلام) زنده بودند، ولی در آن شب دیگر کسی زنده نبود. تنها دشمن ظالم بود و خیمه های نیم سوخته.

دل ها بسوزد چه شبی بود، شب یازدهم محرم برای اهل بیت امام حسین (علیه السلام) و کودکان آن حضرت (علیه السلام).

شب یازدهم، سخت ترین شب برای بازماندگان حادثه عاشورا بود؛ زیرا آنها بعد از آن همه

ص: 10

عزت و شوکت گرفتار محنت و رنج شده بودند.

* حضرت رقیه (سلام الله علیها) ، به عشق بابا به کربلا آمد.

* حضرت رقیه (سلام الله علیها) ، به پدرش عشق می ورزید.

* حضرت رقیه (سلام الله علیها) ، در کربلا در اسارت، مصایب دردناکی دید که قابل توصیف نیست.

* حضرت رقیه (سلام الله علیها) ، توانست تمامی قلب های تشنه را به سوی خود جلب کند.

* حضرت رقیه (سلام الله علیها) ، کاخ یزید را لرزاند.

* حضرت رقیه (سلام الله علیها) ، درس صبر و استقامت و وفاداری و شجاعت و آزادگی را به همه عالم و آدم یاد داد.

ص: 11

* حضرت رقیه (سلام الله علیها)، اسلحه ای نداشت تا بتواند به وسیله آن با دشمن بجنگد؛ اما با مظلومیتش دشمن را خوار و زبون کرد.

* حضرت رقیه (سلام الله علیها)، با شهادت مظلومانه اش توانست حقانیت قیام امام حسین (علیه السلام) و قساوت قلب دشمنان آن حضرت را فاش کند.

* حضرت رقیه (سلام الله علیها)، با شهادت خود حادثه کربلا را بیمه کرد.

* حضرت رقیه (سلام الله علیها)، با صبر خود دشمنانش را برای همیشه تاریخ رسوا کرد.

* رقیه جان! در کلام آخر، مصائب کربلا پر از مصیبت و معرفت و عشق و شور بود؛ اما اگر به اجمال بخواهیم بگوییم که در کربلا بر تو

چه گذشت، پاسخ را تنها خودت یا عمه ات زینب سلام الله علیها می توانی بدی.

رقیه جان! مصائب تو آن جایی بود که سر بابا را در آغوش گرفتی و با او درد دل کردی و

* دردها و رنج هایت را برای بابا گفتی. در آن لحظه بود که عرش به لرزه افتاد و تمامی آسمانیان و فرشتگان به گریه افتادند.

* رقیه جان! با ارزش ترین ارث تو برای شیعیان، گریه در مصیبت می باشد. (1)

ص: 13

1- . به نقل از مقدمه کتاب 200 داستان از کرامات و مصائب حضرت رقیه (سلام الله علیها) ، نوشته عباس عزیزی.

در روز 5 ماه صفر سال 61 هجری قمری حضرت رقیه (سلام الله علیها) مظلومانه به شهادت رسید.

نام شریفش «رقیه»، «فاطمه» و «زینب» است. پدرش مولانا الشهید اباعبدالله الحسین (علیه السلام) و مادرشان ام اسحاق است.

ولادت آن حضرت در مدینه بود. و در سن سه سالگی یا بیشتر در محرم الحرام سال 61 هجری قمری با پدر بزرگوارش به کربلا آمد. قبل و بعد روز عاشورا بارها مورد تفقد و دلجویی اباعبدالله (علیه السلام) قرار گرفت تا آنجا که به خواهرش حضرت زینب (سلام الله علیها) در مورد او سفارش فرمود.

ص: 14

بعد از شهادت امام حسین (علیه السلام) و اهل بیت و اصحاب همراه با اسراء به کوفه و شام برده شد و در مسیر چهل منزل راه شام رنج های فراوانی دید.

در شام بعد از دیدن سر نورانی پدر با پیشانی شکسته در خرابه آن قدر ناله زد و گریست تا به ملکوت اعلاء پیوست و بدن شریف آن حضرت را شبانه دفن کردند. شواهد و مدارک درباره وجود شریف آن حضرت، و بودن قبر آن حضرت در مکان فعلی حرم مطهر، همراه با معجزات و کراماتی از آن مخدره مظلومه بسیار است که ما

به قسمتی از آنها اشاره می نماییم. (1)

ص: 15

1- . ابصار العین فی انصار الحسین (علیه السلام) ، ص 368؛ کشف الغمه، ج 2، ص 216؛ عوالم جلد امام حسین (علیه السلام) ، ص 331؛ زندگانی چهارده معصوم، عمادزاده، ص 623؛ نفس المهموم، ص 414؛ کتاب المنن، عبدالوهاب بن احمد شافعی مصری شعرانی، متوفای 973ق؛ معالی السبطين، ج 2، ص 170؛ لهوف، سید بن طاووس؛ احقاق الحق، ج 11، ص 633؛ مبکی العیون؛ ستاره درخشان شام، ص 16؛ سرگذشت جانسوز رقیه (سلام الله علیها)، ص 27؛ الوقایع و الحوادث، ج 3، ص 192؛ حضرت رقیه (سلام الله علیها) چاووش کربلاء؛ سوگنامه آل محمد صلی الله علیه و آله وسلم، ص 341؛ ثمرات الحیات، ج 2، ص 38؛ مختصر تاریخ دمشق، ج 9، ص 174؛ بحر الغرائب، ج 2؛ ریاض القدس، ج 2، ص 237؛ زینب (سلام الله علیها) فروغ تابان کوثر، ص 370؛ رقیه (سلام الله علیها)، ص 26؛ انوار الشهاده، ص 242؛ تحقیقی درباره اولین اربعین سیدالشهداء (علیه السلام)، ص 685.

حضرت رقيه (سلام الله عليها) در كتب تاريخي

سليمان بن ابراهيم قندوزي حنفي در كتاب خود به نام «ينابيع المودة» در جلد دوم، بابي دارد در شهادت حضرت امام حسين (عليه السلام). در اين باب، از «مقتل ابي مخنف» مطالبی را درباره امام حسين (عليه السلام) آورده است. در صفحه 416

ص: 16

جلد دوم چاپ هفتم، سال 1371 هجری شمسی از انتشارات «الشریف الرضی» قم، چنین می گوید:

«و من کلام له عند وداعه مع اهله: اللهم انک شاهد علی هؤلاء القوم الملاعین انهم عمدوا ان لا یبقون من ذریة رسولک ... ثم نادى: یا ام کلثوم! یا سکینه! یا رقیه! یا زینب! یا اهل بیتی علیکن منی السلام ...»

در جلد یازدهم «احقاق الحق» ملحقات، در ص 633، متن «ینایع المودة» را آورده است و گفته است که در «ینایع المودة»، ص 346 چنین آمده است:

«... یا ام کلثوم! یا سکینه! یا رقیه! یا عاتکه! یا زینب ...»

ص: 17

کتاب «احقاق الحق»، نوشته قاضی نورالله حسینی مرعشی شوشتری است.

حضرت آیت الله العظمی مرعشی نجفی بر این کتاب تعلیقات و ملحقاتی دارد. این تعلیقات و ملحقات بسیار مهم است. کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی این کتاب را به چاپ رسانده است.

فرزندان امام حسین (علیه السلام)

صاحب کتاب «کشف الغمه» می نویسد:

قال کمال الدین: کان له من الاولاد ذکورا و اناثاً عشرة، ستة ذکور و اربع اناث.

کمال الدین می گوید: امام حسین (علیه السلام) ده فرزند داشت. شش پسر و چهار دختر. کمال

ص: 18

الدین از دخترها زینب، فاطمه و سکینه را نام برد و چهارمی را نام نمی برد. (1)

صاحب کتاب «ناسخ التواریخ» سید الشهداء می نویسد: محمد بن طلحه شافعی در «مطالب السؤل» می گوید: امام حسین (علیه السلام) چهار دختر داشت: فاطمه، سکینه، زینب و چهارمی را نام نبرده است. (2)

ص: 19

1- . کشف الغمه، ج 2، چاپ اول، تبریز، 1381 ه ق، ص 38 ؛ بحار الانوار، ج 45، ص 331؛ نیز همین حرف را از کمال الدین بنی طلحه نقل کرده است.

2- . «ناسخ التواریخ»، ج 4، ص 238، چاپ سوم.

شهادت حضرت رقیه (سلام الله علیها) در کتب تاریخی

در کتاب «حاویة در مثالب معاویة» آمده است که: زنان خاندان نبوت در حالت اسیری، حال مردانی را که در کربلا شهید شده بودند، مخفی می داشتند و به پسران و دختران آنان می گفتند: پدرتان به سفر رفته و بر می گردد. پس از آنکه به دستور یزید زنان و کودکان اسیر را در جوار خانه یزید جای دادند، در میان آنان دخترکی چهار ساله شبی خواب دید. از خواب بیدار شد و گفت: بابایم حسین کجاست؟

همین الآن او را در خواب دیدم و خیلی هم پریشان بود. زنان و کودکان، همه به گریه افتادند. سر و صدای گریه، یزید را از خواب بیدار کرد. یزید گفت: چه خبر است؟

ص: 20

گفتند: بچه ای پدرش را می خواهد و برای همین زنان و کودکان گریه می کنند. یزید دستور داد: سر پدرش را ببرید و در کنار او بگذارید. مأموران یزید سر امام حسین (علیه السلام) را آوردند و در برابر چشمان آن بچه قرار دادند. دختر چهار ساله وقتی نگاهش به آن سر افتاد ترسید و فریادی بر آورد و پس از آن بیمار شد و وفات کرد.

جناب شیخ عباس قمی در کتابش می نویسد:

ورود اهل بیت (علیهم السلام) به مجلس یزید، عین عبارات کامل بهایی را نقل کرده است و اشعاری را هم که در کامل است، آورده است. [\(1\)](#)

آنچه در «کامل بهایی» آمده، نشان می دهد دختری از امام حسین (علیه السلام) در شام وفات کرده

ص: 21

1- . منتهی الآمال، ج 1، ص 807، فصل هشتم.

است و در مآخذ تاریخی دیگر آمده است که امام حسین (علیه السلام) دختری به نام رقیه دارد. بر این اساس می توان گفت: آن دختر که در شام وفات کرد، همین رقیه است. البته رقیه همسر مسلم بن عقیل که دختر حضرت علی (علیه السلام) است جزء اسیران بود و او هم در شام وفات کرده است با این حساب، در شام دست کم دو نفر به نام رقیه مدفون هستند. یکی دختر چهار ساله امام حسین (علیه السلام) و دیگری همسر مسلم بن عقیل.

نویسنده کتاب «چهره درخشان شام» آورده است که در کتاب «لهوف» نوشته سید بن طاووس، در وقت وداع امام حسین (علیه السلام)، نام رقیه هم بر زبان امام آمده است.

ص: 22

مادر حضرت رقیه (سلام الله علیها) مطابق بعضی از نقل ها «ام اسحاق» نام داشت. (1) ام اسحاق قبلاً همسر امام مجتبی (علیه السلام) بود، و امام حسن (علیه السلام) به برادرشان امام حسین (علیه السلام) وصیت نمودند که بعد از شهادتشان با ام اسحاق ازدواج کند. (2) امام حسین (علیه السلام) مطابق این وصیت با ام اسحاق ازدواج نمودند و ثمره این ازدواج، دختری به نام رقیه (سلام الله علیها) شد. (3)

ص: 23

-
- 1- . اعیان الشیعه، ج2، ص 389 و ج 13، ص 48.
 - 2- . زندگانی چهارده معصوم، ج1، ص 633 به نقل از اخبار الطوال، ص 262؛ ابصارالعین، ص 368؛ کشف الغمه، ج2، ص 216؛ عوالم جلد امام حسین (علیه السلام)، ص 331؛ کتاب حضرت رقیه (سلام الله علیها)، ص 4.
 - 3- . برای کسب اطلاعات بیشتر، به کتاب «سرگذشت جانسوز حضرت رقیه (سلام الله علیها)» از آقای اشتهاوردی و کتاب «داستان غم انگیز حضرت رقیه (سلام الله علیها)» از آقای علی شیرازی، مراجعه نمایید.

سن مبارک حضرت رقیه (سلام الله علیها) هنگام شهادت سه سال و بعضی چهار سال و برخی نیز پنج و هفت سال هم گفته اند.

در کتاب وقایع الشهور و الايام نوشته علامه بیرجندی آمده است که: دختر کوچک امام حسین (علیه السلام) در روز پنج ماه صفر سال 61 وفات کرد چنانچه همین مطلب در کتاب ریاض القدس، جلد 2 صفحه 323 به بعد نقل شده است. ولی قول مشهور همان سه سالگی و چهار سالگی است. (1)

بعضی هم سن مبارک را سه سال نوشته اند. (2)

ص: 24

1- . ریاض القدس از صدرالدین واعظ قزوینی می باشد.

2- . کتاب حضرت رقیه (سلام الله علیها)، شیخ علی فلسفی (لطفی زاده)، ص 4؛ منتخب و تذکره الموحیدین و غیره.

داغ حضرت رقیه (سلام الله علیها)

یکی از فرزندان امام حسین (که در سفر کربلا همراه اسرای اهل بیت بوده است) «رقیه» می باشد. که مصیبت او و آنچه بر این طفل خردسال در کربلا گذشت از بزرگترین سندها و دلایل مظلومیت امام حسین و اهل بیت اوست، و تا قیام امام زمان (علیه السلام) داغ تشنگی او بر دل حضرت ابوالفضل (علیه السلام) خواهد بود و گرد و غبار اسارتی که بر چهره کودکانه او نشست با هیچ آبی تا قیامت پاک نخواهد شد.

پس از خطبه حضرت زینب (سلام الله علیها) در مجلس یزید که اوضاع را بر ضد او متحول ساخت، یزید اهل بیت (علیهم السلام) را در خرابه ای بی سقف جای داد.

حضرت رقیه (سلام الله علیها) در همان خرابه، جان داد که شرح مصیبت سوزناک آن عزیز در کتب تاریخی آمده است.

خردسالی این دختر و کیفیت جان باختنش و مدفن او و آتشی که در قلب شیعیان از نام و یادش شعله ور می شود شگفت است و شیعیان به او علاقه خاصی دارند و محل دفن او اینک حر می بزرگ و با شکوه در سوریه می باشد، که زیارتگاه دوستداران اهل بیت (علیهم السلام) و محل نزول ملائکه و باب حاجت مندان است که معجزات و کرامات این طفل مظلوم بسیار است، و در قیامت نیز دستان کوچک او گره های بزرگی را از کار شیعیان، بلکه تمام جهانیان باز خواهد نمود، و کم نخواهد بود کسانی که به شفاعت او وارد بهشت شوند. (1)

ص: 26

1- . فرهنگ عاشورا، جواد محدثی، ص 171 و 201.

در کتاب ناسخ التواریخ آمده است که: زن های مدینه در خانه حضرت زینب (سلام الله علیها) برای تسلیت جمع شدند حضرت زینب خاتون (سلام الله علیها) قضایای کوفه و شام و کربلا را گفت و زن های مدینه اشک می ریختند. بعد فرمودند: «لکن بدانید که فوت رقیه (سلام الله علیها) در خرابه شام قدم را خمید و مویم را سفید کرد» زن ها که شنیدند چنان شور و شین و ناله بر پا کردند. (1)

کتاب حضرت رقیه (سلام الله علیها) از حاج شیخ علی فلسفی (لطفی زاده) صفحه 47 و 48، زینب فروغ تابان کوثر، صفحه 278 نقل کرده اند که: از آن اطفال یتیم نه تن در خرابه از دنیا رفتند که

ص: 27

1- . ناسخ التواریخ، ص 507.

نهمین آنها حضرت رقیه (سلام الله علیها) دختر سه ساله حضرت سید الشهدا (علیه السلام) بود. (1)

علت نام گذاری حضرت رقیه (سلام الله علیها)

امامان شیعه اهمیت بسیاری برای نام فرزندان خود قائل می شدند. و یکی از حقوقی که فرزند بر پدر دارد آن است که اسم خوب برای او انتخاب کند که از همین روی است اسامی و کنیه ائمه (علیهم السلام) همگی زیبا و پرمعنا بوده است. روایت های بسیاری در مورد حکمت نام ائمه (علیهم السلام) و اولاد آنها به دست ما رسیده است از جمله در حدیثی آمده است که: دختر رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم را «زهرا» نام نهادند چرا که به هنگام نماز نوری از

ص: 28

1- . داستان هایی از حضرت رقیه (سلام الله علیها) ، ص 55.

صورتشان به طرف آسمان ها بالا می رفته است. و اما در مورد اسم های مخالفین اهل بیت (علیهم السلام) کمتر مشاهده شده است که معنای خوبی برای آن در نظر گرفته شود، برای مثال معاویه از ریشه «عوی» که به سگ ماده گفته می شود، گرفته شده است.

امام حسین (علیه السلام) می دانستند که دختر نازدانه شان به مقام بلندی نزد پروردگار عالم می رسد نام او را «رقیه» نهادند. (1)

رقیه به چه معناست؟

«رقیه» از ریشه «رقی» به معنی ترقی کردن و بالا رفتن است. کلمه رقیه در اصل از ارتقاء به معنی صعود به طرف بالا و ترقی است.

ص: 29

1- . خورشید خرابه شام، ص 30.

اسم رقيه قبل از اسلام و در زمان رسول خدا (صلی الله علیه و آله وسلم) و ائمه معصومین (علیهم السلام)

از آنچه در کتب تاریخی بیان شده، چنین برداشت می شود که اسم رقيه قبل از اسلام و در زمان رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم و همچنین در بین فرزندان ائمه اطهار (علیهم السلام) سابقه داشته است. برای مثال در دوره قبل از اسلام می توان به دختر هاشم (جد دوم پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم) اشاره کرد که نام او رقيه بوده است.

یکی از دختران رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم نیز رقيه نام داشته است.

یکی از فرزندان امیرالمؤمنین علی (علیه السلام) نیز رقيه بوده است. [\(1\)](#)

ص: 30

دختری که به همسری حضرت مسلم بن عقیل (علیه السلام) در آمد. امام حسن مجتبی (علیه السلام) نیز دختری به نام رقیه داشتند. (1)

همچنین در بین دختران امام کاظم (علیه السلام) از دو دختر به نام های رقیه و رقیه صغری نام برده شده است. (2)

عبدالمطلب هم یکی از دخترانش به نام رقیه بوده است و او شاعر بوده است و اشعاری در مدح رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم سروده است. (3)

ص: 31

1- . ارشاد مفید، ص 214؛ بحار الانوار، ج 14، ص 163؛ عوالم العلوم، ج 16، ص 305.

2- . الارشاد، ص 323؛ بحار الانوار، ج 48، ص 286؛ خورشید خرابه شام، ص 30 و 31.

3- . البیان و التبیین، ج 3، ص 255.

در این که در خرابه شام طفلی از امام (علیه السلام) از دنیا رفته حرفی نیست، فقط اختلاف در اسم اوست، جناب آقای فلسفی لطفی زاده در کتاب رقیه اش فرموده، اسم او علی المشهور حضرت رقیه است، چون در حدود بیست کتاب نگارنده مشاهده کرده که اسم او را رقیه نوشته اند.

و در کتاب «معالی السبطين» آمده که امام حسین (علیه السلام) را دختری بود کوچک پدر او را دوست می داشت و پدر هم او را دوست می داشت. بعضی گفته اند او را رقیه نام بود که سه ساله بوده. [\(1\)](#)

در کتاب «منتخب التواریخ» آمده: «التاسعه» یعنی نهم آن دختری که در خرابه شام از دنیا

ص: 32

رفته و شاید اسم شریفش رقیه بوده و از دختران خود سیدالشهدا (علیه السلام) بوده، چون مزاری که در خرابه شام است منسوب است به این مخدره و معروف است به مزار رقیه (سلام الله علیها). (1)

در صفحه 388 که در ذکر قبور متبرکه در شام است فرموده: «و منها» یعنی من جمله از آنها قبر جناب رقیه بنت الحسین (علیهما السلام) که در خرابه شام مدفون است.

در دمشق گنبد و بارگاه حضرت رقیه (سلام الله علیها) مثل آفتاب نزد دوست و دشمن روشن است. فقط وهابی مسلک ها خدشه می کنند عذر ایشان هم

ص: 33

معلوم است به خدا و پیغمبر ایمان ندارند چه رسد به اولاد ائمه (علیهم السلام). (1)

تردید افکندن در برخی از اطلاعات تاریخی مربوط به اهل بیت عصمت و طهارت (علیهم السلام)، همچون ادعای کسی می ماند که چشم خود را بسته و مدعی تاریکی روز روشن می باشد، اگر کسی چشم حقیقت بین خود را باز کند، خواهد دید که چگونه حرم با شکوه حضرت رقیه (سلام الله علیها) در کنار کاخ ظلم و ستم معاویه و یزید و دیگر حامیان بنی امیه، مورد توجه شیعیان و محبین اهل بیت (علیهم السلام) قرار گرفته است. در طول تاریخ حضرت رقیه (سلام الله علیها) دل های شیعیان را به خود جذب کرده است چه بسیار کرامت هایی که با

ص: 34

1- . رمز المصیبه، ج3، ص 320 و 321.

توسل به صاحب این بارگاه ملکوتی ظاهر گردیده است. با وجود این برخی افراد انتساب این مرقد شریف را به حضرت رقیه (سلام الله علیها) انکار می نمایند. تنها دلیلی هم که مخالفین بیان داشته اند این است که: می گویند چرا شیخ مفید (ره) در «ارشاد»، مرحوم طبرسی (ره) در «اعلام الوری»، اربلی (ره) در «کشف الغمه» یا طبری (ره) در «دلایل الامامه» مطلبی در مورد حضرت رقیه (سلام الله علیها) ذکر نکرده اند؟ آیا نبودن نام حضرت رقیه (سلام الله علیها) در میان فرزندان امام حسین (علیه السلام) در کتاب ها و متون قدیم مانند «ارشاد مفید» و ... بر نبودن چنین دختری برای امام حسین (علیه السلام) دلالت دارد؟

باید در نظر داشت که بعضی از اولاد ائمه (علیهم السلام) دو یا چند اسم داشته اند که این مسئله برخی از

مورخین را به اشتباه انداخته است. همان گونه که گفته شد: طبق برخی از شواهد تاریخی نام دیگر حضرت رقیه (سلام الله علیها)، فاطمه صغری بوده است. بر این اساس می بینیم که در برخی از مدارک تاریخی از رقیه و فاطمه صغری به عنوان نام یک نفر استفاده شده است.

علاوه بر این برخی از متقدمین حضرت رقیه (سلام الله علیها) را یکی از دختران امام حسین (علیه السلام) دانسته اند.⁽¹⁾

از این مطلب چنین استنباط می شود که این بزرگان کتاب ها و دلایلی در دست داشته اند که بنا به هر علتی به دست علما و مورخین بعد از

ص: 36

1- . سرنوشت جانسوز رقیه (سلام الله علیها)، ص 13؛ و ستاره درخشان شام، ص 198.

آنها نرسیده است. چنین نمونه هایی در تاریخ بسیار رخ داده است.

برای مثال کتاب «الامامة و التبصرة» تألیف شیخ صدوق، در دسترس علامه مجلسی و علامه بحرانی صاحب «عوامل العلوم» بوده و این دو بزرگوار از آن کتاب روایت نموده اند، ولی این کتاب در طول تاریخ مفقود شده است. از همین رو حاج آقا بزرگ طهرانی صاحب کتاب عظیم «الذریعه» اظهار تأسف می کنند که چرا کتاب های نفیس شیعه، این چنین دستخوش حوادث روزگار قرار گرفته اند. [\(1\)](#)

ص: 37

1- . خورشید خرابه شام، ص 28 و 29.

تعجب زن غسله پس از دیدن پیکر پاک حضرت رقیه (سلام الله علیها)

آقای صدرالدین قزوینی می نویسد: پس از وفات حضرت رقیه (سلام الله علیها) یزید دستور داد؛ چراغ و تخته برای غسل دادن ایشان ببرند و پس از غسل حضرت رقیه (سلام الله علیها) ، ایشان را با همان پیراهن کهنه ای که بر تن داشتند، کفن کنند. زن غسله ای را آوردند و آب کافور برای غسل ایشان آماده نمودند.

زنان اهل بیت (علیهم السلام) در آن شب تاریک و خرابه بی چراغ، آتشی روشن کردند و آن طفل معصوم را برهنه کردند و روی تخت گذاشتند. وقتی چشم زن غسله به پیکر نحیف و بی جان

حضرت رقیه (سلام الله علیها) افتاد، دست از غسل دادن کشید و گفت: بزرگ این اسیران کیست؟

حضرت زینب (سلام الله علیها) فرمودند: چه می خواهی؟

زن غساله از ایشان پرسید: بیماری این دختر چه بوده که این چنین بدنش کبود شده است؟

حضرت زینب (سلام الله علیها) قافله سالار زنان و یتیمان امام حسین (علیه السلام) و اصحاب ایشان در پاسخ فرمودند: ای زن غساله! این دختر بیمار نبود. این کبودی هایی که بر بدن او می بینی، آثار تازیانه های لشکر یزید بر بدن از گل لطیف تر این طفل خردسال است. (1)

ص: 39

1- . ذکر این نکته لازم است که در معالی السبطين آمده است: وقتی برای تعمیر قبر حضرت رقیه (سلام الله علیها) پیکر ایشان را از قبر بیرون آوردند، هنوز آثار زخم و جراحت تازیانه بر پشت گرده آن حضرت باقی بود (و کان منتها مجروحه من کثره الضرب).

پس از آن، زن غسله، مشغول غسل دادن پیکر پاک او شد و زنان عزاداری می کردند و بر سر و سینه می زدند. پس از اینکه پیکر حضرت رقیه (سلام الله علیها) غسل داده شد، ایشان را کفن کردند و در همان خرابه به خاک سپردند. برخی نوشته اند که حضرت رقیه (سلام الله علیها) را در همان پیراهن خاکی که بر تن داشت، کفن کردند.

رؤیای صادق

در کتاب «منتخب التواریخ»، صفحه 388، چاپ اول» آمده است: یکی از قبوری که در شام واقع است، قبر حضرت رقیه بنت الحسین (علیه السلام)

ص: 40

است. پس از آن داستان جالبی را نقل می کند. می گوید: شیخ محمد علی شامی به من گفت: پدر بزرگ مادری من سید ابراهیم دمشقی سه دختر داشت. دختر بزرگ، شبی در خواب حضرت رقیه (سلام الله علیها) را می بیند. حضرت رقیه (سلام الله علیها) به او می گوید: به پدرت بگو که به والی شام خبر بدهید که در قبر من آب افتاده، بیایید تعمیر کنید.

دختر خواب را به پدر می گوید، ولی پدر می ترسد و خبر نمی کند. شب دوم دختر وسط و شب سوم دختر سوم همین خواب را می بیند و شب چهارم خود سید ابراهیم آن حضرت را در خواب می بیند و با عتاب به او می گوید: چرا به والی خبر نمی دهی؟ سید نزد والی شام رفت و ماجرا را گفت. والی دستور داد علمای شیعه و سنی آمدند. والی گفت:

قفل حرم به دست هر کس باز شود او متصدی نبش قبر است. قفل به دست سید ابراهیم باز شد. سید قبر را نبش کرد و آن بچه را بیرون آورد و در بغل نگهداشت و قبر را تعمیر کرد. سید پس از پایان کار از خدا خواست خدایا پسری برایم عطا کن. دعای او قبول شد و سید مصطفی به دنیا آمد. والی شام ماجرا را به سلطان عبدالحمید عثمانی نوشت. سلطان عبدالحمید سید ابراهیم را متولی قبور شریفه کرد. و همین الآن تولیت قبور شریفه به دست سید عباس است که پسر سید مصطفی است. (1)

ص: 42

1- . این ماجرا در سال 1280 قمری روی داده است. کتاب «تراجم اعلام النساء، ج 2، ص 103، چاپ اول بیروت» دارد: رقیه بنت الحسین (علیهما السلام)، پس از آن همین داستان را از «منتخب التواریخ» آورده است.

200 داستان از کرامات و مصائب حضرت رقيه (سلام الله عليها)، عباس عزيزى.

ابصار العين فى انصار الحسين (عليه السلام)،

ارشاد، شيخ مفيد.

ايعان الشيعه، علامه سيد محسن امين.

انوار الشهاده، شيخ محمد حسن يزدى.

بحار الانوار، علامه مجلسى

تراجم اعلام النساء، چاپ اول، بيروت.

حضرت رقيه (سلام الله عليها)، شيخ على فلسفى (لطفى زاده)،

خورشيد خرابه شام، سيد محمد على ابطحى .

داستان هايى از حضرت رقيه (سلام الله عليها)،

رمز المصيبه، آيت الله سيد محمود دهرخى.

رياض القدس، صدر الدين واعظ.

زندگانی چهارده معصوم (عماد زاده).

زینب (سلام الله علیها) فروغ تابان کوثر،

ستاره درخشان شام، علی ربانی خلخالی

سرنوشت جانسوز رقیه (سلام الله علیها)، محمدی اشتیاردی

عوامل جلد امام حسین (علیه السلام)،

فرهنگ عاشورا، جواد محدثی،

کشف الغمه، علام اربلی

معالی السبطين،

منتخب التواریخ،

منتهی الآمال، شیخ عباس قمی، انتشارات هجرت.

ناسخ التواریخ، جلد سید الشهداء، چاپ سوم.

ص: 44

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می دانند و کسانی که نمی دانند یکسانند؟

سوره زمر / 9

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آباده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک 129/34 - طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: 03134490125

دفتر تهران: 021 - 88318722

بازرگانی و فروش: 09132000109

امور کاربران: 09132000109



مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

WWW



برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

